

Tilinpäätös 2023

Kunnanhallitus 25.03.2024 § 76

76/02.06.01.01/2024

Kuntalaki 410/2015 § 113 – Tilinpäätös

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalaki 410/2015 § 114 – Konsernitilinpäätös

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Kuntalaki 410/2015 § 115 – Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen

toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2023 oli budjetoitu noin -1,4 milj. € alijäämäiseksi. Vuoden aikana tehtiin muutoksia määrärahoihin ja tuloarvioihin, jolloin muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi arvioitiin tehtyjen talousarviomuutoksen yhteydessä noin -73 t €. Tilikausi lopulta muodostui ylijäämäiseksi oli noin +191 t €.

Toimintatuotot kokonaisuutena toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden ennakoitua paremmin +0,4 milj. €. Myyntituotoissa vesihuollon liittymismaksut, kaukolämmön perusmaksut, metsän myyntitulot ja kotikuntakorvaukset ylittivät muutetun talousarvion selvästi. Maksutuotoissa hoitopäivämaksut, aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut ja ympäristöpalvelujen maksut toteutuivat budjetoitua suurempina. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion 25 t €, ylitys muodostui pääosin kelan maksamista palautuksista työterveyshuollon maksuista. Maa- ja vesialueiden vuokrat ylittävät myös budjetin. Toimintatuottojen muutos edelliseen vuoteen oli +5,9 %.

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 0,6 milj. €, muutosta edelliseen vuoteen oli -37,2 % (sote-uudistus). Henkilöstökustannukset toteutuivat noin 90 t € muutettua talousarviota heikompana. Henkilöstökulut toteutuvat budjetoitui suurempana, johtuen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen ylityksistä. Palveluiden ostoissa paremman tuloksen taustalla olivat päivähoidon palvelusetelien pienempi menekki, pienemmät kustannukset alueiden rakentamisessa ja kunnossapidossa ja yhteistoimintaosuuksissa. Aineiden ja tarvikkeiden kustannukset olivat pienemmät sähkön, kalusteiden ja elintarvikkeiden ostoissa. Avustuksia maksettiin vähemmän lasten kotihoidon tuessa ja avustuksissa yhteisöille. Muut toimintakulut ylittyivät rakennusten ja huoneistojen vuokrien osalta.

Edellä mainituiden asioiden takia toimintakate alittui kokonaisuudessaan noin 1,0 milj. € ja toimintakateen muutos edelliseen vuoteen nähden oli -48,8 % (sote-uudistus).

Veroprosenttia leikattiin verovuodelle 2023 (-12,64 % -yksikköä) vuoden 2022 tasosta samansuuruisesti kaikilta Manner-Suomen kunnilta. Kontiolahden kunnallisveroprosentti vuodelle 2023 oli 7,86 %. Nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyi valtion verosta tehtäviksi. Tämän takia kunnallisverosta vähennettävä osuus pieneni huomattavasti ja samalla kunnallisveron efektiivisyys myös parani (nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus). Veroprosenttimuutoksen takia vuosien 2022 ja 2023 eivät ole keskenään vertailukelpoisia kunnallisveron ja yhteisöveron osalta.

Kunnan tuloverokertymä toteutui 0,5 milj. € muutettua talousarviota paremmin. Osavuosisiraportissa kesällä nostettiin kunnallisveron (1,0 milj. €), yhteisöveron (0,3 milj. €) ja kiinteistöveron (0,2 milj. €) osuuksia. Lopullinen kunnallisveron toteuma oli 25,6 milj. €. ja yhteisöveron 3,0 milj. €. Kunnallisvero toteutui muutettuun talousarvioon nähden noin 0,4 milj. € yli arvioidun ja yhteisöverot toteutuivat lähes yli arvioidun. Kiinteistöverotuottojen toteuma oli 3,5 milj. € ja ne toteutuivat noin 0,08 milj. € yli arvioidun mukaisesti. Kokonaisuudessaan verotulot olivat 32,5 milj. €, edelliseen vuoden

tilinpäätökseen nähden laskua oli 29,1 milj. € eli -47,3 % (sote-uudistus). Kunnallisveron lasku oli -52,3 % (sote-uudistus) ja yhteisöveron -25,7 % (sote-uudistus) ja kiinteistövero kasvoi +12,5 %.

Sote-uudistuksen myötä kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien kriteerit muuttuivat. Uudistuksen jälkeen kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena olivat esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Sosiaali- ja terveyspalveluiden menot poistuvat kuntien valtionosuuslaskennasta. Sote-tehtävien siirtyessä pois kunnilta suurin osa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta jaettavasta rahasta määräytyi alle 16-vuotiaiden ikäluokkien perustella.

Valtionosuus laski vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 5,2 mrd. eurolla koko maan tasolla. Muutos johtui pääosin vuonna 2023 voimaan tulevasta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta, jonka takia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siirretään noin 5,4 mrd. euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen. Kontiolahden kunnassa valtionosuudet laskivat noin 9 milj. € edellisvuodesta. Osavuositiedon yhteydessä valtionosuuksiin tehtiin talousarviomuutos vastaamaan valtionosuuspäätöksiä. Muutettu talousarvio oli 19,04 milj. € ja toteuma 18,97 milj. €.

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli lähes 0,3 milj. € alle arvioidun. Talousarviossa varauduttiin korkokulujen kasvuun, mutta korkotaso pysyi edelleen maltillisena kunnan hyvän suojausasteen ansiosta. Lisäksi rahoitustuotot ylittivät talousarvion. Korkokuluihin kuuluvat mm. lainojen korot ja vesihuollon taseyksikön kunnalle maksamat korot. Rahoitustuottoihin sisältyvät mm. rahoitustuotot takausprovisioista ja osinkotuotot. Korkotuottoihin sisältyvät mm. korkotuotot sijoituksista ja talletuksista.

Viime vuosien aikana kunnassa on tehty historiallisen suuret investoinnit. Lehmon uusi yhtenäiskoulu aloitti toimintansa syksyllä 2023 ja hankkeen viimeinen osa, liikuntahalli, valmistui vuoden 2024 tammikuussa. Vuoden 2023 nettoinvestoinnit olivat yhteensä noin 11,4 miljoonaa euroa. Pitkäaikaista lainaa otettiin 7 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 7,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 ja vuosien 2025–2026 investointisuunnitelmassa on tällä hetkellä vain välttämättömimmät investoinnit, jotta kunnan lainamäärä saadaan käännettyä laskuun. Vuoden 2023 lopussa kunnan lainakanta oli huolestuttava 63,3 miljoonaa euroa eli 4 185 euroa/asukas.

Vuosikate toteutui tarkistettua talousarviota 1,75 milj. € parempana. Vuosikatteen parempi toteuma selittyy edellä läpikäytyillä seikoilla. Muutetussa talousarviossa oli varauduttu 6,87 milj. € suuruisiin poistoihin. Poistot toteutuivat noin 90 t € suurempina.

Talousarviossa tehtäväalueiden osalta toimintakate on sitova erä. Talousarvioon nähden lähes kaikki tehtäväalueet tekivät talousarviota paremman tuloksen.

Liite:

1.) Tilinpäätös 2023

Kunnanhallituksen kokoukseen on kutsuttu sivistysjohtaja Jyrki Rautiainen ja tekninen johtaja Tommi Hirvonen esittelemään osastojen tilinpäätökset vuodelta 2023.

Lisätietoja: hallintopäällikkö Pasi Ruohtula p. 050 439 8005

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää:

1.) hyväksyä ja allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

2.) esittää kunnanvaltuustolle tilikauden 2023 tuloksen 1 275 070,66 euroa käsittelystä seuraavaa:

- Investointivaroja muodostetaan seuraavasti:
  - Onttolan liikuntahalli 1 400 000 euroa.
- Investointivaroja puretaan seuraavasti:
  - Lehmon yhtenäiskoulu 500 000 euroa.
- Tehdään edellä mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron muutos -184 030,85 euroa
- Tilikauden ylijäämä 191 039,81 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

3.) valtuuttaa hallintopäällikön tekemään tilinpäätösasiakirjaan teknisluontoisia korjauksia ja tarkennuksia.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistysjohtaja Jyrki Rautiainen ja tekninen johtaja Tommi Hirvonen olivat paikalla asian käsittelyn aikana klo 18.31-19.49.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 20.07-20.14.